

Повна назва: Історія політичної думки України

Статус: нормативна.

Мета: оволодіння студентами систематизованими науковими знаннями з історії політичної думки України через використання різноманітних підходів до вивчення ідей і поглядів українських мислителів, теоретичних напрямів та поєднання їх з основними надбаннями світової політичної думки, розвиток творчого політичного мислення, свідомого ставлення до суспільних процесів у державі, формування політичної культури, набуття навичок громадянської поведінки.

Обсяг, методики, і технології викладання дисципліни:

«Історія політичної думки України» (7 кредитів ECTS, 210 год.) розроблена за модульно-рейтинговою системою та включає в себе лекції (34 год.), групові заняття (68 год.), самостійну роботу (108 год.), систему контролю та обліку знань. Викладається в 1-му, 2-му та 3-му триместрах.

Форми вивчення дисципліни:

лекція, семінарські заняття, виконання індивідуальних завдань, самостійної роботи, контрольних заходів. Технічні засоби навчання використовуються під час проведення усіх форм занять згідно з рекомендаціями предметно-методичної комісії.

Під час проведення лекційних занять використовується проблемний підхід, що сприяє глибокому засвоєнню знань і формуванню творчого професійного мислення у майбутніх фахівців.

Семінарські заняття носять проблемно-пошуковий і практично-творчий характер, студенти опрацьовують теоретичні і практичні завдання, розвивають мислення, поглиблюють і розширюють знання, обґрунтовують власну точку зору, роблять прогнози та пропонують шляхи вирішення поставлених завдань.

Виконуючи індивідуальні завдання, студенти, за допомогою викладача, розв'язують складні проблеми, уточнюють незрозумілі питання, обговорюють підходи практичного застосування отриманих знань під час професійної діяльності.

Самостійна робота як форма організації навчального процесу, покликана забезпечити сприяння студенту під час самостійного вивчення ним запропонованої літератури у пошуку відповідей на проблемні питання курсу, виконання практичних завдань.

Форми контролю – поточний, підсумковий семестровий.

Поточний контроль ґрунтується на системі оцінки успішності студентів і проводиться на семінарських заняттях: опитування, доповіді, контрольні роботи, тестування.

Підсумковий контроль – залік, атестація, іспит наприкінці навчального курсу.

Структура навчальної дисципліни:

Розділ 1. Розвиток політичної думки України в умовах становлення та втрати державності (XI – поч. XX ст.)

Тема 1.1. Предмет навчального курсу «Історія політичної думки України»

Тема 1.2. Етапи становлення і розвитку української політичної думки

Тема 1.3. Владні відносини та релігійно-політична думка Київської Русі

Тема 1.4. Загальнодемократичний етап в історії української політичної думки (XIV-кінець XVIII ст.)

Тема 1.5. Демократичні ідеї козацько-гетьманської доби в Україні

Тема 1.6. Пилип Орлик та його Конституція

Тема 1.7. Формування і утвердження українського лібералізму (кінець XVIII – середина XIX ст.)

Тема 1.8. Микола Костомаров в історії української суспільно-політичної думки України

Тема 1.9. Михайло Драгоманов – основоположник політичної науки в Україні

Тема 1.10. Розвиток суспільно-політичних ідей на західноукраїнських землях (О. Терлецький, І. Франко, А. Шептицький)

Розділ 2. Розвиток політичної думки України в ХХ ст. та на сучасному етапі.

Тема 2.1. Національно-самостійницька концепція Миколи Міхновського

Тема 2.2. Теорія національного самовизначення українського народу в політологічній спадщині Михайла Грушевського

Тема 2.3. Український інтегральний націоналізм в ідейно-політичній спадщині Дмитра Донцова

Тема 2.4. Націотворча державницька концепція В'ячеслава Липинського

Тема 2.5. Державотворчі ідеї представників національно-державницького напрямку

Тема 2.6. Суспільно-політичні погляди українських дисидентів-шістдесятників

Тема 2.7. Політична наука і освіта в сучасній Україні. Політична думка в українській діаспорі.

Вихідні компетенції студента

В результаті вивчення курсу студенти мають знати:

на понятійному рівні – основні концепції суспільно-політичної думки України, етапи становлення української державності, духовна культура нації, націотворчість, національне відродження, політичні концепції, політична культура, національна ідея;

на фундаментальному рівні – етапи становлення і розвитку української суспільно-політичної думки, основні політичні концепції та їх особливості, пошуки самоідентифікації українського народу в умовах бездержавного існування, стан політичної науки на сучасному етапі.

Крім того, студенти мають набути таких навичок:

на репродуктивному рівні – через використання різноманітних підходів синтезувати широке розмаїття ідейно-теоретичних напрямів в історії української суспільно-політичної думки в єдине ціле та поєднати його з основними надбаннями світової політичної думки. Остання завжди була для українських мислителів орієнтиром для побудови власних концепцій, а також надавала їм широкі можливості вписатися в контекст загального надбання людства з тим, щоб утвердити здатність національного ідейно-теоретичного потенціалу справляти вирішальний вплив на суспільний розвиток, практику державотворення;

на творчому рівні – володіти надбанням політичної та правової культури, формулювати правильне уявлення про національні традиції державотворення, шляхи національного відродження.

Викладач: Колесніченко Наталія Михайлівна, старший викладач кафедри політичних наук.